

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610- 447
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7730)

3 1 -08- 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.06.2012 tarih ve 69756 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Hülya GÜVEN'e ait 7/7730 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. HÜLYA GÜVEN'E AİT 7/7730 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Uluslararası normlar ışığında örgütlü toplumu korumak/güçlendirmek, sendikal örgütlenmenin önündeki engelleri kaldırmak maksadıyla 2011 yılı Temmuz ayında Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı çalışmalarına başlanmıştır. Kanun taslağının oluşturulması aşamasında işçi ve işveren konfederasyonlarının katılımıyla Üçlü Danışma Kurulu etkin olarak toplanmış, sosyal diyalog ortamında uzun süren çalışmaların ardından tarafların önemli ölçüde mutabakat sağladığı bir metin oluşturulmuştur. Hazırlanan kanun tasarısı taslağı 21.09.2011'de Bakanlar Kuruluna gönderilmiş, Başbakanlıkça 31.01.2012 tarihinde TBMM'ye sevk edilmiştir. Şubat 2012 tarihi itibarıyla TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmeye başlanan tasarı 197 sıra sayısı ile TBMM Genel Kurul gündemine alınmıştır. Bakanlığımız günümüz ihtiyaçlarına cevap vermeyen ve uygulamada aksamalara neden olan 2821 ve 2822 sayılı yasaları Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve uluslararası normlar kapsamında değiştirmek için çalışmalarını tamamlamış yüce Meclisin takdirine sunmuştur.

TBMM gündeminde bulunan Toplu İş İlişkileri Kanununun 62'nci maddesinde grev ve lokavtın yasak olduğu işler ve yerler ILO'nun talepleri de dikkate alınarak hayati nitelik gösteren temel kamu hizmetleri ile sınırlandırılmıştır. Avrupa Birliği (AB) ve gelişmiş ülkelerin mevzuatı incelendiğinde ülke ve toplum için yaşamsal öneme haiz alanlarda grev yasaklarının devam etmesi genel kabul görmüş bir uygulama olması nedeniyle grev ve lokavt yasaklarının tümüyle kaldırılması Bakanlığımız gündeminde bulunmamaktadır.

Grev hakkı, Anayasanın 54'üncü maddesi ile güvence altına alınmıştır. Madde ile kullanılması, yasak ve ertelemelerle ilgili hususların kanunla düzenleneceği, erteleme durumu ve erteleme sonrasında Yüksek Hakem Kuruluna başvurma, greve katılmayanların durumu düzenlenmiştir. Grev ayrıca 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun ikinci kısmında da düzenlenmiştir. Grevin düzenlenmesi, grev hakkının korunması Bakanlığımızın önemli görevlerinden birisidir. Uluslararası uygulamalara bakıldığında birçok ülke hayati nitelik arz eden alanlarda grev yasakları getirmekte, grevin serbest olduğu alanlarda ise toplum huzuru gözetilerek grev ertelenebilmekte hatta yasaklanabilmektedir.

Hava- İş Sendikasının, 16.09.2010 tarihli başvurusu üzerine söz konusu işletmede başvuru tarihi itibarıyla çalışan toplam işçi sayısı 11.881 ve Hava-İş Sendikası üye sayısı 9.582 olduğu tespit edilerek 27.12.2010 tarihli ve 40369 sayılı yetki tespit yazısı taraflara gönderilmiştir.

İşveren tarafından yetki tespitine itirazda bulunulmuş olup, ilgili mahkeme, Bakanlığımız tespitini uygun bularak itirazı reddetmiş ve yetki tespit kararını onaylamıştır. Bunun üzerine Bakanlığımızca sendikaya 30.12.2011 tarihli ve 20211 sayılı yazımızda yetki belgesi verilmiştir.

Taraflar arasında başlayan toplu görüşmenin uyuşmazlık ile sonuçlanması üzerine Çalışma ve İş Kurumu İstanbul İl Müdürlüğü tarafından resmi arabulucu atanmıştır. Atanan resmi arabulucuya THY A.O. tarafından itiraz edilerek, mahkemenin arabulucu ataması istenmiştir. İstanbul 7'nci ve 11'inci İş Mahkemelerinde açılan davalarda mahkemeler arabulucu atamasına ilişkin itirazları reddetmiştir. Resmi arabulucu tutanağının tebliğinden itibaren, 2822 sayılı Kanunun 29'uncu maddesinin altıncı bendine göre işyerinde grev yasağı olduğundan altı işgünü içinde taraflardan biri Yüksek Hakem Kuruluna başvuruda bulunabilir denilmesi üzerine, Hava-İş Sendikası tarafından 05.06.2012 tarihinde Yüksek Hakem Kuruluna başvuruda bulunulmuş olup, toplu iş sözleşmesi ile ilgili işlemler Kurulca görüşme gündemine alınmış bulunmaktadır.

Fransa'da yasa koyucu 1984 yılında çıkardığı kanunla polis, hapishane çalışanları, yargıçlar, askeri personel ve havayolunda çalışan işçilerin bazılarına grev yasağı getirmiştir. İtalya'da ise havacılık hizmetlerinde çalışan trafik kontrolörlerinin grev hakları sınırlandırılmıştır.

Almanya'da Frankfurt havalimanı çalışanlarının yapmış oldukları grev çok sayıda yolcunun mağdur olmasına ve yüksek ekonomik kayıplara neden olmuştur. Yapılan itirazlar neticesinde mahkeme grevi durdurmuş ve kule görevlilerinin greve katılmalarını yasaklamıştır.